

2023-07-20 Nr. NV-1828

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-961 TAIS-23-2917(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO NR. 1407 „DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Išstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2023-08-30	Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti duat, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybė s programą	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projekto parengimą sąlygojo:

- Nėra reglamentuota pertvarkomos, jungiamos, dalyvaujančios jungimesi ar skaidomos peržengiant vienos valstybės ribas bendrovės dokumentų ir duomenų pakeitimų pateikimo Juridinių asmenų registro (toliau – Registras) tvarkytojui tvarka. (2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/2121 kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos, kiek tai susiję su vienos valstybės ribas peržengiančiu pertvarkymu, jungimu ir skaidymu). Įgyvendinamas Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.83 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas kiekybinio atstovavimo apibrėžimas, taip pat atitinkamų teisinių formų juridinius asmenis reglamentuojančiuose įstatymuose įtvirtintais juridinio asmens organų struktūros ir kompetencijos bei kiekybinio atstovavimo ypatumai, tačiau nėra detalizuotos Registre registruojamos kiekybinio atstovavimo taisyklės.
- Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 1, 2, 3, 26, 29 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo dešimtuoju skirsniu įstatymas numato pareigą nustatytus kriterijus atitinkančioms įmonėms nustatytais atvejais ir tvarka pateikti Registro tvarkytojui pelno mokesčio informacijos ataskaitą ir, kai taikytina, pareiškimą, nurodytą Įmonių atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 4 ir 5 dalyse, tačiau poįstatyminio reguliavimo, dėl minėtų dokumentų pateikimo Registro tvarkytojui, nėra.
- CK ir atskiras juridinių asmenų teisinės formas reglamentuojančiuose įstatymuose juridinių asmenų valdymo organų narių įgaliojimų pradžios data reglamentuojama skirtingai. Valdymo organų nariai gali pradėti eiti pareigas *nuo paskyrimo/išrinkimo dienos ar sprendime dėl paskyrimo/išrinkimo nurodytos dienos* (pavyzdžiui, valstybės įmonių, savivaldybių įmonių, viešųjų įstaigų, biudžetinių įstaigų, akcinių bendrovių, uždarytų akcinių bendrovių atvejais); *nuo sutarties sudarymo ar kitą dieną po sutarties sudarymo, jei sutartyje nenustatyta kitaip* (pavyzdžiui, mažųjų bendrių, individualių įmonių atvejais); *nuo atitinkamų duomenų įregistravimo Registre* (pavyzdžiui, asociacijų atveju; juridinio asmens steigimo atveju; atvejais, kai tuo pat metu keičiami steigimo dokumentai dėl kolegialaus valdymo organo sudarymo/narių skaičiaus padidinimo ir renkami nauji kolegialaus valdymo organo nariai). Tais atvejais, kai valdymo organų narių įgaliojimų pradžios data nesutampa su atitinkamo juridinio asmens organo sprendimo paskirti/išrinkti valdymo organo narį/narius priėmimo data, dažna situacija, kai dokumentų ir duomenų teikėjai, kreipdamiesi į Registro tvarkytoją siekdami įregistruoti naujai paskirtus/išrinktus valdymo organų narius, Registro tvarkytojui nurodo būtent atitinkamo juridinio asmens organo sprendimo paskirti/išrinkti valdymo organo narį/narius priėmimo datą, Nuostatų 18.7 papunktyje (ir atitinkamose Registro tvarkytojo patvirtintose formose, kuriose pildomi valdymo organų narių duomenys) vartojamą sąvoką „paskyrimo (išrinkimo) data“ suprasdami/aiškindami, kaip sprendimo paskirti/išrinkti asmenį valdymo organo nariu priėmimo datą. Projektu siekiama aiškumo sąvokai „paskyrimo (išrinkimo) data“.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- Galiojančiuose Nuostatuose numatyta, kad tik notaro patvirtintos dokumentų kopijos, nuorašai ar išrašai gali būti teikiami Registro tvarkytojui. Tačiau pagal galiojančią teisinę reguliavimą (Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 44 straipsnio 5 punktas) advokatai turi teisę, vykdant advokato veiklą, tvirtinti su teisių paslaugų teikimu susijusių dokumentų nuorašus.

Sprendžiami kiti praktiniai Registro tvarkymo klausimai.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Problemų sprendimui siūlom šios priemonės:

- Projektu Registro nuostatai (toliau – Nuostatai) papildomi nauju skirsniu „Pertvarkomos, jungiamos, dalyvaujančios jungimės, skaidomos peržengiant vienos valstybės ribas bendrovės dokumentų ir duomenų pakeitimų pateikimas“, kuriame reglamentuojama pertvarkomos, jungiamos, dalyvaujančios jungimės ar skaidomos peržengiant vienos valstybės ribas bendrovės dokumentų ir duomenų pakeitimų pateikimo Registro tvarkytojui tvarka, Nuostatai pildomi Registre registruojamais ar įrašomais duomenimis ar informacija, šių duomenų, dokumentų ar informacijos skelbimo ar perdavimo per Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių centrinių, komercinių ir bendrovių registrų sąveikos sistemą tvarka. Atsižvelgiant į laiko, reikalingo programinių priemonių sukūrimui, sąnaudas ir Įstatymo priėmimo datą, Projekto 1.2.69 papunkčio nuostatos, užtikrinančios Direktyvoje (ES) 2019/2121 numatytų reikalavimų dėl dokumentų Registro tvarkytojui pateikimo internetu, nereikalaujant, kad asmenys patys atvyktų į kompetentingą instituciją išvykimo valstybėje narėje, įgyvendinimą, įsigaliojimo data nukeliama iki 2025 m. sausio 1 d. Iki šios datos minėti Direktyvos (ES) 2019/2121 reikalavimai bus užtikrinami, numatant, kad dokumentai, pasirašyti kvalifikuotu el. parašu, būtų pateikiami Registrų centro elektroninio pristatymo dėžutės adresu Registro tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka (Nuostatų 71 punktas).
- Nuostatuose detalizuojamos Registre registruojamos kiekybinio atstovavimo taisyklės, t. y. pateikiamas baigtinis galimų kiekybinio atstovavimo taisyklių sąrašas. Tokiu būdu siekiama unifikuoti Registre nurodomas kiekybinio atstovavimo taisykles, sudarant galimybę Registre registruotiems ir pagal kiekybinio atstovavimo taisyklę juridinio asmens vardu veikiantiems asmenims naudotis Lietuvos Respublikoje teikiamomis elektroninėmis paslaugomis, pavyzdžiui, itin aktualia įgaliojimų sudarymo informacinių technologijų priemonėmis ir jų registravimo Įgaliojimų registre paslauga ar Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis elektroninėmis paslaugomis. Atsižvelgiant į programinių priemonių sukūrimui reikalingas laiko sąnaudas, nuostatos, susijusios su kiekybinio atstovavimo taisyklės nustatymu, įsigalios 2024 m. sausio 8 d.
- Nuostatuose numatoma, pelno mokesčio informacijos ataskaitos ir, kai taikytina, pareiškimo, nurodytų Įmonių atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 4 ir 5 dalyse, pateikimo Registro tvarkytojui tvarka.
- Atsižvelgiant į tai, kad teisinę reikšmę turi ta data, nuo kurios valdymo organų nariai pradeda eiti pareigas, siekiant vieningo sąvokos „paskyrimo (išrinkimo) data“ traktavimo bei užtikrinti didesnę teisinę apibrėžtumą šiuo klausimu, Nuostatų 18.7 papunktis tikslinamas šiuo aspektu.
- Projekte numatoma, kad Registro tvarkytojui gali būti teikiamos Advokatūros įstatymo nustatyta tvarka patvirtintos dokumentų kopijos, nuorašai.
- Nuostatai pildomi numatant, kad nemokumo administratoriams teikiant dokumentus Registro tvarkytojui, gali būti teikiamos prie kreditorių susirinkimo protokolo, kuriuo įforminami kreditorių susirinkimo sprendimai, pridedamų dokumentų kopijos ar nuorašai, patvirtinti nemokumo administratoriaus.
- Registre įregistruota nemažai juridinių asmenų (virš 20 tūkst.), kurių buveinė, nurodyta Registre, neatitinka Nuostatuose įtvirtintų reikalavimų buveinės apibūdinimui Registre, t. y. Registre nurodytas patalpų, kuriose yra buveinė, adresas, tačiau nenurodytas nekilnojamojo daikto, kuriame registruota buveinė, unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre. Pažymėtina, kad reikalavimas Registre registruojant juridinio asmens buveinę nurodyti nekilnojamojo daikto, kuriame yra buveinė, unikalus numerį Nekilnojamojo turto registre, įsigaliojo ne nuo Registro veiklos pradžios, o gerokai vėliau, t. y. 2012 m. spalio 7 d. Siekiant spręsti šias praktines problemas, Nutarimo projekte numatomas pavedimas Registro tvarkytojui savo iniciatyva iki 2023 m. gruodžio 31 d. į Registrą įrašyti nekilnojamojo daikto, kuriame yra buveinė, unikalus numerį, nurodytą Nekilnojamojo turto registre, jeigu Registre įregistruoto juridinio asmens buveinės adreso komponentų pakanka šiam numeriui nustatyti. Tokiu būdu siekiama užtikrinti Registre tvarkomų duomenų (buvėinių) apie juridinius asmenis išsamumą, atitiktį teisės aktų reikalavimams, nesukeliant administracinės naštos patiems juridiniams asmenims tikslinti Registre nurodytus duomenis apie juridinio asmens buveinę.
- Nuostatai tikslinami, atsižvelgiant į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos formuojamą praktiką dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

(Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) nuostatų užtikrinimo.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Valstybės įmonės Registrų centro projektas „Juridinių asmenų registro ir kitų susijusių sistemų elektroninių paslaugų ir Registrų sąveikos sistemos (BRIS) tobulinimas ir modernizavimas Direktyvai 2019/2121 įgyvendinti“ įtrauktas į Prioritetinių skaitmeninio projektų, finansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, sąrašą¹, prognozuojama, kad papildomų valstybės biudžeto lėšų Nutarimo projektui įgyvendinti nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas be pastabų suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija (darbo tvarka), Finansų ministerija, Aplinkos ministerija (darbo tvarka), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (darbo tvarka), Valstybine mokesčių inspekcija, Valstybine darbo inspekcija (darbo tvarka). Projektas taip pat derintas su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, valstybės įmone Registrų centru ir į šių institucijų pateiktas pastabas atsižvelgta.

Lietuvos advokatūra ir Nemokumo administratorių rūmai nustatytu laiku pastabų nepateikė.

Dėl Lietuvos notarų rūmų pastabos, į kurią neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma. Teisingumo ministerijos argumentai, kodėl neatsižvelgia į Notarų rūmų pastabą yra pagrįsti. Notarų rūmai siūlo nenumatyti galimybės advokatams, tvirtinti dokumentų kopijų, tačiau yra situacijų, kai advokatai gali patvirtinti dokumentų kopijas, o be to Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 44 straipsnio 5 punkte nustatyta, kad, advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę tvirtinti su teisinių paslaugų teikimu susijusių dokumentų nuorašus.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kipras Mensevičius

Viešojo valdymo grupė, konsultantas kompiuterių sistemų klausimais